

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Jacek Sobczak

w sprawie **Z. S.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2015 r.

wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w L. 3 listopada 2014 r.,

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wskazany postanowieniem, Sąd Rejonowy w L. zwrócił się do Sądu Najwyższego, w trybie art. 37 k.p.k., o przekazanie zawisłej przed tym sądem sprawy Z. S. Sądowi Rejonowemu w T. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Argumentując konieczność uwzględnienia tego wniosku wskazano na trudności w doprowadzeniu oskarżonego pozbawionego wolności i pozostającego do dyspozycji Sądu Rejonowego w T. na rozprawę do Sądu Rejonowego w L., wywołane pobytam oskarżonego w jednostce penitencjarnej z dala od L., a także wielością spraw Z. S. powodującą konieczność jego transportowania do sądów w K., P. i G. Ta sytuacja spowodowała, że mimo wielokrotnego wyznaczania terminów rozpraw z odpowiednim wyprzedzeniem, po uzgodnieniu ich z terminami

czynności procesowych z udziałem oskarżonego przed innymi sądami, tak aby uniknąć kolizji terminów procesowych, nie zdołano rozpocząć przewodu sądowego, w sytuacji gdy akt oskarżenia przeciwko Z. S. został skierowany do Sądu Rejonowego w L. w dniu 29 marca 2013 r. Z tych względów zdaniem wnioskującego Sądu dobro wymiaru sprawiedliwości, które w tym wypadku należy rozumieć jako konieczność zagwarantowania uczestnictwa oskarżonego w rozprawie i rozpoznania jej w rozsądnym terminie, o którym mowa w art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. uzasadnia przekazanie tej sprawy do Sądu Rejonowego w T., który ma realne możliwości jej niezwłocznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek sądu właściwego nie zasługuje na uwzględnienie. Należy przypomnieć, że przepisy dotyczące właściwości sądu mają charakter gwarancyjny. Dlatego korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (zob. postanowienie SN z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. akt II KO 5/14 LEX nr 1425049). Zatem przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie, w rozsądnym terminie. Natomiast przepis art. 37 k.p.k. nie może być traktowany jako sposób rozwiązywania bieżących problemów organizacyjnych sądów, (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego II KO 55/98, Prok. i Pr. 1999/9/7) . Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, iż względy natury techniczno - organizacyjnej, utrudniające rozpoczęcie rozprawy i prowadzenie postępowania, nie uzasadniają przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu (zob. postanowienia SN : z dnia 10 maja 2000 r., II KO 90/00, OSNKW 2000/5-6/48, z dnia 28 maja 2001 r., II KO 22/01, LEX nr 553867, z dnia 17 listopada 2004 r., III KO 45/04, LEX nr 141344).

Odnosząc te rozważania do sprawy niniejszej należy stwierdzić, że uzasadnienie przedmiotowego postanowienia, w którym chronologicznie

przedstawiono przebieg czynności podejmowanych przez Sąd Rejonowy w L., celem doprowadzenia oskarżonego na kolejne terminy rozprawy, jak też analiza akt sprawy nie wskazuje aby Sąd Rejonowy w T., co do zasady nie wyrażał zgodny na doprowadzenie pozostającego w jego dyspozycji oskarżonego do Sądu właściwego zastrzegając jedynie niemożność przetransportowania oskarżonego na konkretne terminy kolizyjne (k.465, 482). Również administracja Aresztu Śledczego w S. sygnalizowała możliwość doprowadzenia oskarżonego po dokonaniu uprzednich uzgodnień przy uwzględnieniu karty czynności procesowych z udziałem oskarżonego (k. 473, 513 - 516). Z kolei Sąd Rejonowy w K. wyraził zgodę na przetransportowanie oskarżonego do L. na konkretne terminy (k. 535). Natomiast pojawiła się przemijająca przeszkoda uniemożliwiająca przekazanie oskarżonego Sądowi Rejonowemu w L., w postaci jego badania psychiatrycznego, które spowodowało przetransportowanie Z. S. do Zakładu Karnego w G. (k. 565). Powyższe okoliczności pozwalają twierdzić, że czynności procesowe zaplanowane przez I. Sąd nie doszły do skutku z uwagi na kolizję terminów czynności procesowych podejmowanych w stosunku do Z. S. w różnych sądach. W konsekwencji przeszkody w prowadzeniu postępowania jurysdykcyjnego w sprawie Z. S. przez Sąd Rejonowy w L. wynikając z natury techniczno - organizacyjnej, które utrudniając rozpoczęcie rozprawy przez Sąd właściwy, nie mają znaczenia dla prawidłowego wyrokowania. Z pewnością, przy maksymalnym zaangażowaniu wszystkich zobowiązanych do tego organów, istnieje realna możliwość dokonania takich uzgodnień logistycznych między wykonującymi w tej sprawie czynności procesowe sądami i współpracującymi z nimi jednostkami penitencjarnymi, aby doszło do doprowadzenia oskarżonego na rozprawę przed Sąd Rejonowym w L., tym bardziej, że pozostałe sądy orzekające w sprawach oskarżonego Z. S., w tym tak odległe, jak Sąd Rejonowy w P., czy też Sąd Rejonowy w G. podjęły w tym zakresie wzajemną skuteczną współpracę. Na marginesie należy zauważyć, że wnioskujący Sąd nie rozważał również alternatywnego zastosowania rozwiązania przewidzianego w art. 43 § 1 u.s.p., który upoważnia sąd do podejmowania czynności poza siedzibą albo poza obszarem swej właściwości, m. in. jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Z tych względów przy zachowaniu należytej staranności ze strony uprawnionych organów przeprowadzenie rozprawy z udziałem Z. S. przez sąd właściwy aktualnie wydaje się w pełni możliwe. Dlatego też Sąd Najwyższy odniósł się negatywnie do inicjatywy Sądu Rejonowego opartej o dyspozycję art. 37 k.p.k.